

Der vil efter Ministerens Fortolkning af Loven for Fremtiden kunne køres paa kryds og tværs over alle en Mands Marker for at samle Sten, og dette forekommer mig dog at være en ret betænkkelig Sag.

Frederiksen: Jeg skal ikke ret længe forlænge Diskussionen om denne Sag, og jeg kunde efter de Udtalelser, der ere faldne fra det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (J. Hage) og den højtærede Minister, for saa vidt ganske have frafaldet Ordet, idet jeg egentlig bad om Ordet for at faa en Forklaring over, hvorledes Motiverne til Lovforslagets § 1 kunde bringes i Samklang med selve Paragraffen, særlig hvad de løse Sten angaar. Der findes som bekendt mange Steder i Landet en hel Mængde Sten, der, som den sidste ærede Taler udtrykte sig, ligge løse omkring paa Markerne, og naar Vejbestyrelsen, som det vel er Lovens Mening, har Lov til at ekspropriere disse Sten, tror jeg, det vil være uheldigt og unyttigt baade for vedkommende Ejer og vedkommende Vejbestyrelse, idet det, at køre omkring paa Markerne og faa dem samlede sammen vil blive en uforholdsmæssig stor Udgift. For øvrigt var jeg ikke klar over, om det, naar Ejeren har samlet Stenene, kan siges, at han da har begyndt at udøve en Raadighed over dem, som ikke hjemler Vejbestyrelsen Ret til at ekspropriere dem. Efter den højtærede Ministers Udtalelser, ser jeg ikke rettere, end at dette Spørgsmaal er klarert, idet den højtærede Minister sagde, at det var ikke Meningen med Loven; men i øvrigt henstiller jeg til det Udvalg, der kommer til at behandle Sagen, at faa det pointeret lidt klarere, saaledes at Folk i Almindelighed ogsaa ville kunne læse og forstaa Loven.

Medens jeg har Ordet, maa jeg maaske gøre en kort Bemærkning til det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Sv. Høgsbro). Den Opfattelse, han gjorde gældende angaaende Landmændenes Ejendomsret over deres Jord og det Materiale, der henlaa paa deres Jord, maa jeg beklage ikke at kunne dele. Naar han gik saa vidt, at han sammenlignede denne Ret med f. Eks. Aalegaardsretten, forekommer det mig dog, at det er et noget uheldigt Billede. Thi naar man har købt sin Jord og har Skøde paa den, og dette viser, hvor stort Areal, hvor mange Tønder Hartkorn der er osv., saa ser jeg ikke rettere, end at det maa være en virkelig Ejendomsret, vedkommende har over sin saaledes erhvervede Jord. Der er en meget væsentlig

Forskel paa denne Ret og Aalegaardsretten, som ligger ude i Stranden, uden at man ved, hvor langt den strækker sig til Siderne eller udad. Denne Sammenligning tror jeg derfor ikke passer med de virkelige Forhold.

For øvrigt er jeg ganske enig med det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (Lohmann) i de Udtalelser, han fremkom med. Den Betragtning, han gjorde gældende i denne Sag, er ogsaa min, og derfor kan jeg ogsaa nu paa dette sene Tidspunkt slutte med disse faa korte Bemærkninger.

Nielsen-Grøn: Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (J. Hage) udtalte, at da de politiske Bølger gik højest, sagde man, at Godsejerne kun havde en liden Del mod alle Gaardejerne og Husmændene. Men det er vel en Kendsgerning — jeg ved ikke, hvorledes det er paa alle Øerne, men saaledes er det i alt Fald i Jylland — at Herremændene i Almindelighed have store Strandstrækninger. Det var Hartkornet, der var Tale om, men de Herrer Godsejere have store Strækninger uden særligt Hartkorn liggende for Jagtens og Fiskeriets Skyld, og det er paa mange af disse store Strækninger, at der ligger udmærket Vejmateriale. Den Kommune, hvori jeg bor, ligger imellem to Herregaarde, som omtrent eje Strandkanten paa begge Sider, saa det er faa private Folk, der have enten Fiskeriet eller Jagtretten; det ærede Medlem skal ikke slaa paa den gamle Tromme. Naar han er bleven saa ivrig for Grundlovens § 82, synes jeg ogsaa, han skulde være ivrig for §§ 12 og 93; det er to af dens Løfteparagraffer.

Svend Høgsbro: Det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (J. Hage) henvendte sig til mig angaaende den Divergens, der opstod mellem ham og den højtærede Minister om det Spørgsmaal, hvorvidt løse Marksten ere indbefattede under § 1. Jeg vil kun sige, at jeg aldrig et Øjeblik har nærret Tvivl om, at det var rigtigt, hvad Ministeren udtalte, at disse Sten ere indbefattede under § 1, saa det, der udtaltes af det ærede Medlem, forandrer ikke min Anskuelse om dette Punkt. — Hyad angaar de Bemærkninger, der kom fra min ærede Vælger og Nabo for Præstø Amts 2den Valgkreds (A. Jensen), gør det mig ondt, at han ikke har faaet Blik for den Pligt, jeg som Ordfører for Udvalget i Fjor maatte have til at